

Інфармацыйная культурна-грамадская газета Гарадоччыны

ГАСШІНЕЦ

№ 8 (197) ТРАВЕНЬ 2015 ГОДА

**БЕЛАРУСКАЯ
ПРЫМАЎКА**

**Не таму слава,
хто на язык лёгкаі,
а таму – хто ў
справе стойкі**

НАША СПАДЧЫНА

ДАЛУЧАЙЦЕСЯ ДА КОНКУРСА

Аддзел ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі райвыканкама, Гарадоцкі Дом рамёстваў і фальклору запрашаюць да ўдзелу ў IV-м раённым адкрытым конкурсе «Ці знаў з вас хто, браткі, Тараса...» усіх жадаючых дарослых і дзяцей.

IV-м раённым адкрыты конкурс «Ці знаў з вас хто, браткі, Тараса...» праводзіцца ў межах падрыхтоўкі да свята народнай творчасці, беларускай паэзіі і фальклору «Гарадоцкі Парнас». Свята звычайна праводзіцца ў чэрвені, калі нарадзіўся Канстанцін Вераніцын. У гэтым годзе яно запланавана на 14 чэрвеня.

Удзельнікі конкурса мусяць прадставіць работы — пано, малюнкi, калажы і інш. у традыцыйнай тэхніцы выканання — у трох намінацыях: «Вобраз Тараса» (выява галоўнага персанажа паэмы К. Вераніцына «Тарас на Парнасе»), «Мой родны кут» (выявы мясцін радзімы Тараса), «Сюжэтная замалёўка да паэмы «Тарас на Парнасе» (ілюстрацыя да паэмы).

Па кожнай намінацыі арганізатарамі прадугледжана па тры прызавыя месцы, а творы пераможцаў застаюцца ў выставачных фондах Дома рамёстваў і фальклору. Усе ўдзельнікі конкурсу ўзнагароджваюцца дыпламамі. Яго вынікі будуць падведзены падчас кірмашу рамёстваў на свяце народнай творчасці, беларускай паэзіі і фальклору «Гарадоцкі Парнас».

Даведкі магчыма атрымаць па тэл:

8-02139-4-72-34.

Шануючы галоўны твор Канстанціна Вераніцына – паэму «Тарас на Парнасе» арганізатарам свята варта папулярываваць і другую паэму нашага славутага зямляка «Два д'яўлы». Гэтая паэма падаследавання Віталія Скалабана была напісана Вераніцыным у 1860 годзе ў Маскве. Упершыню чытачы маглі з ёй азнаёміцца ў 1986 годзе ў газеце «Літаратура і мастацтва». Гэтая паэма ў жартоўнай форме ўздымае вельмі важную тагачасную сацыяльную п'янства.

У Расійскай імперыі існавала дзяржаўная манаполія на продаж гарэлки. Спойванне народа выклікала, як пратэст інтэлегенцыі, так і сялянаў. Па ўсёй Расійскай імперыі прайшла хваля антыалкагольных бунтаў, якія былі заддушаны з дапамогай войскаў, а больш 100 тысяч сялян зняволілі. І твор Вераніцына «Два д'яўлы» разглядаецца, як алёгорыя рэальных падзей, як іх аўтарская інтэрпрэтацыя.

У сёняшніх умовах праблем з алкагалізмам варта папулярываваць гэты твор нашага зямляка, які мае і сёння сучаснае гучанне.

Леанід Гаравы

РЫНАК ПРАЦЫ

РЭКОРДНА НІЗКАЯ ПРАПАНОВА ПРАЦОЎНЫХ МЕСЦАЎ

Напрыканцы траўня ў агульнанацыянальным банку вакансій па Гарадку і Гарадоцкаму раёну прапаноў стала амаль у тры разы менш, чым афіцыйная колькасць беспрацоўных

Паглыбленне эканамічнага крызісу прывяло да таго, што колькасць вакансій па краіне і Гарадоцкаму раёну значна скарацілася за апошнія месяцы. Сыйшлі ў мінулае тыя часы, калі ў раёне было больш 150 прапаноў па працаўладкаванню, а афіцыйных беспрацоўных было менш 90.

На пачатку 2015 года ў раёне стала менш 100 свабодных месцаў, а ў траўні гэтая колькасць зменшылася аж да 39. Пры гэтым па апошняй статыстычнай інфармацыі за сакавік маецца 111 грамадзян, якія маюць статус беспрацоўнага. Відавочна, што гэтыя 111 грамадзян вяршыня айсберга з грамадзян, якія не маюць працы ў раёне, а вымушаны шукаць яе за межамі раёна і краіны.

Дык вось з 39 працоўных месцаў 19 прапануе УП «Паўночны» у Пальмінцы, дзе патрэбны спецыялісты рознага профіля на свінагадоўчы комплекс. Яшчэ 12 месцаў для працы мае

цэх «Віцебчанка», які мае швейную вытворчасць у Гарадку на арэндуемых плошчах у філіяле «Белтэлекама». З гэтых месцаў асноўная вакансія – швачкі 3-5 разрадаў з прафесійна-тэхнічнай адукацыяй на заробак у 3,5 млн. рубл.

Упершыню за апошнія гады не патрабуюцца працоўныя рукі Гарадоцкаму лясгасу, дзе часам шукалі жадаючых на 70 працоўных месцаў.

Трэба адзначыць, што вакансіі прапануюцца пераважна асобам без вышэйшай адукацыі. Толькі КУСП імя Свядлава патрэбны спецыялісты з вышэйшай адукацыяй на пасады галоўных спецыялістаў: агранома, інжэнера, заатэхніка з заробкам у 3 328 800 рублёў. Самы ж высокі заробак у раёне прапануецца двум трактарыстам-машыністам ва УП «Паўночны» – 4,5 млн. рублёў.

Л. Антонаў

ЗНАЧНА БОЛЬШ НАВІНАЎ ПРА ГАРАДОК НА HARADOK.INFO

ГРАМАДСКАЕ АБМЕРКАВАННЕ

АБМЕРКАВАЦЬ НАЗВУ ВУЛІЦЫ

Гарадоцкім раённым выканаўчым камітэтам разглядаецца пытанне аб прысваенні назвы вуліцы ў новым квартале індывідуальнай жылой забудовы ў раёне вуліцы Баграмяна ў г. Гарадку.

Згодна з Законам Рэспублікі Беларусь ад 16.11.2010 года № 190-З «Аб назве геаграфічных аб'ектаў» грамадзяне маюць права ўдзельнічаць у разглядзе пытанняў прысваення найменняў вуліцам.

Гарадоцкі райвыканкам запрашае грамадзян абмеркаваць пытанне аб прысваенні назвы вуліцы ў новым квартале індывідуальнай жылой забудовы ў раёне вуліцы Баграмяна ў г. Гарадку для далейшага вынясення

яго сесію Гарадоцкага райсавета.

Адрайвыканкама прапануецца назва вуліцы – Віцебская (уліца Витебская). Прапановы грамадзян у пісьмовай форме будуць прымаюцца да 23 чэрвеня 2015 г. Меркаванні грамадзян

прымаюцца ў лістах: 211573, г. Гарадок, ул. Пролетарская, 2 каб. 313 (з пазнакай вывучэнне думкі грамадзян) або ў электроннай форме па адрасе: gorrik@vitebsk.by

Л. Антонаў

ПАМЯЦЬ

ДОБРА, ШТО КРЫЖ ЗАХАВАЎСЯ

Мінула блізу 5 гадоў, як у вёсцы Рамні Гарадоцкага раёну быў усталяваны і асьвечаны крыж у гонар барацьбітоў Гарадоцкага паўстання супраць Саветаў 1918-га году. Ініцыятарам усталявання мэтальнага крыжа з'яўляўся сябра партыі БНФ Леанід Аўтухоў.

У 2010 годзе крыж быў выраблены і транспартаваны дзякуючы ахвяраванням грамадзкасці. Ён быў пастаўлены ў памяць удзельнікаў антыбальшавіцкага паўстання, што ахапіла ўсходнюю частку Віцебшчыны ў 1918-1919 гадох.

Да крыжа была прымацаваная шыльда з напамінам пра падзеі мінуўшчыны, у гонар якіх крыж пастаўлены, але яна знікла. І сам крыж, які быў усталяваны ля драўлянага касьцёлу, помніку архітэктуры XIX стагоддзя, цяпер знаходзіцца недзе ў ста мэтрах ад першапачатковага месца. «Але добра, што хоць так крыж

захаваўся», – кажа Леанід Аўтухоў.

За некалькі гадоў да ўсталявання гэтага крыжа актывіст на ўласныя грошы паставіў іншы крыж у гонар паўстанцаў 1818 году – лясавіка Фралова, што ў 26 кілямэтрах ад Гарадка. Той крыж, з шыльдачкай «Змагарам са свабоду, загінуўшым у лістападзе 1918 г.», прастаяў нядоўга. Леанід Аўтухоў тады напісаў заяву ў міліцыю. Была распачатая крымінальная справа ў сувязі зь яго знікненнем. Потым справу прыпынілі, і куды падзеўся крыж – невядома аж дагэтуль...

Віцебская вясна

vitebsk.spring.org/be/news/2388

КРЫЗІС

ФІНАНСАВАЕ СТАНОВІШЧА ПАГОРШЫЛАСЯ

Нацыянальны статыстычны камітэт апублікаваў даныя пра асноўныя паказчыкі развіцця Гарадоцкага раёна ў першым квартале 2015 года.

Даныя Нацстаткамітэта засведчылі, што сітуацыя з фінансамі ў раёне пагоршылася і далей, бо раён спрацаваў з яшчэ большымі стратамі, чым годназад, а пратэрмінаваныя даўгі павялічыліся.

Так страты ад дзейнасці арганізацый і прадпрыемстваў павялічыліся за год больш чым у два разы: з 6,0 млрд. руб. у 2014 да 13,4 млрд. руб. у гэтым годзе. Гэта стала вынікам таго, што колькасць стратных даследуемых арганізацый вырасла з 27,3% да 50,0%. Пры гэтым вырасла пратэрмінаваная запазычанасць за пастаўленыя тавары, аказаныя паслугі па якіх спажывыцы не разлічыліся з арганізацыямі раёна: з 18,0 млрд. руб. да 30,8 млрд. рубл.

Гэтая сітуацыя з дэбіторскай

запазычанасцю паўплывала і на тое, што вырасла істотна і пратэрмінаваная запазычанасць па крэдытах: з 167,7 млрд. руб. да 270,0 млрд. руб. – на 61%. У гэтай запазычанасці амаль у тры разы вырас пратэрмінаваны доўг па крэдытах за паліўна-энергетычныя рэсурсы – з 8,6 млрд. руб. да 25,2 млрд. руб.

На сёння відавочна, што ўкладзеныя значныя інвестыцыі ў інфраструктуру раёна ў перыяд да «Дажынак – 2014» не прывялі да змянення культуры працы кіраўніцтва арганізацый раёна, не выклікалі паляпшэння эфектыўнасці іх дзейнасці, а таксама не спрыяюць істотна стварэнню новых працоўных месцаў у рэгіёне.

Л. Антонаў

ПРАВАПАРУШЭННІ

У ЛІДЭРАХ ПА ЗЛАЧЫННАСЦІ СЯРОД СЕЛЬСКІХ РАЁНАЎ

Нацыянальныя статыстычныя камітэт апублікаваў даныя аб правапарушэннях за 2014 год, якія сведчаць што наш раён у лідэрах сярод сельскіх раёнаў па злачыннасці сярод непаўнагадовых, злачыннасці ў стане алкагольнага ап'янення, звароту наркатыкаў, а па асобных пазіцыях сітуацыю палепшыў

Нацыянальныя статыстычныя камітэт апублікаваў даныя аб правапарушэннях за 2014 год, якія сведчаць, што Гарадоцкі раён знаходзіцца ў вобласці сярод лідэраў па крымінальнасці. Гэта датычыцца такога інтэгрavanaга паказчыка, як колькасць злачынстваў на 100 тысяч насельніцтва. На першым месцы па вобласці знаходзіцца Віцебскі раён – 1586 злачынстваў на 100 тысяч., на другім Шумілінскі – 1543, на трэцім – Дубровенскі – 1374, на чацвёртым – Гарадоцкі – 1169. Найлепшая сітуацыя ў Браслаўскім раёне, дзе лічба складала толькі – 543. Дарэчы гэта лепшы паказчык у краіне.

Кепскі паказчык раёна выклікае найперш становішчам са злачыннасцю ў стане алкагольнага ап'янення. Нягледзячы на тое, што ў параўнанні з мінулым годам колькасць зарэгістраваных выпадкаў зменшылася з 82 да 63, але гэты колькасць паказчык самы высокі сярод сельскіх раёнаў нашага краю за выключэннем прыгараднага Віцебскага раёна. За мінулы год у раёне з трох да сямі выпадкаў вырасла колькасць злачынстваў звязаных са зваротам наркатыкаў. На 50% больш бацькоў прыцягнулі да адказнасці за ўхіленне ад выхавання дзяцей – іх

стала 12. Адпаведна сярод непаўнагадовых злачыннасць скакнула з 8 да 13 – самы высокі паказчык сярод раёнаў.

Зменшылася ў параўнанні з мінулым годам злачыннасць па наступных пазіцыях: хуліганства – з 7 да 3, рабаўніцтва – з 10 да 7, рэцэдзіўная злачыннасць – з 96 да 71, груповае – з 37 да 24 выпадкаў.

Відавочна, што ў праваахоўных органаў уладаў шэсць матпрацы па змяншэнню крымінальнасці ў раёне. Аналіз крымінальнасці паказвае, што ва ўсходняй частцы Беларусі і каля сталіцы становішча са злачыннасцю самае небяспечнае.

Л. Антонаў

ГАНДАЛЬ

У ВЯРЭЧЧЫ ЗНІКНЕ НЕЛЕГАЛЬНЫ ГАНДАЛЬ

Мінгандлю папрасіў "Белкаапсаюз" прадставіць спісы вёсак, дзе ідзе несанкцыянаваная гандаль, з указаннем нумароў машын і графікаў іх руху. У сваю чаргу гандлёвая інспекцыя, міліцыя і падатковыя органы правядуць праверкі.

Ужо амаль два дзесяцігоддзі на вёсцы ідзе нелегальны гандаль з аўтамашын, якія прапануюць жыхарам вёскі найперш разнастайныя прадуктовыя, а часам і прамысловыя тавары. Пры змяншэнні колькасці сельскага насельніцтва гэтыя прадпрыемствы і яшчэ маюць прыбытак ад гандлю.

Праблема палягае ў тым, што такія прадпрыемствы грамадзяне часам дзейнічаюць нелегальна і на тэрыторыі вёсак, дзе ёсць стацыянарныя крамы

спажываюцца пераважна адным з наступстваў гандля з аўтамашын стала падзенне таваразвароту ў дзяржаўнай сістэме Белспажываюза за першы квартал гэтага года на 7%.

Мінгандаль у гэтым бачыць кепскую ролю нелегалаў. Першы намеснік міністра гандлю Артур Карповіч на старонцы "Беларусь сёння" прыводзіць прыклады такога гандлю. Так, у Верхнядзвінскім і Дубровенскім раёнах Віцебскай вобласці фізасобы развозілі часам на звычайных

мікрааўтобусах прадукты - кава, чай, маянэз, кандытарскія вырабы, рыбу і іншыя. У вёску Вярэчка Гарадоцкага раёна па выхадных зазірае легкавік. У яго багажніку змяшчаюцца прадукты, алкаголь. Сітуацыя знаёмая і жыхарам іншых вёсак па ўсёй краіне.

Мінгандаль спадзяецца, што "паляванне" на нелегальных гандляроў дапаможа Белспажываюзу, які амаль паўсюдна ў сельскай мясцовасці не мае канкурэнтаў.

Л. Антонаў

АЎКЦЫЁН

ДВА ЎЧАСТКІ ЛЯ ВОЗЕРА ЛОСВІДА

1 чэрвеня ў Гарадоцкім райвыканкаме плануецца правесці аўкцыён па продажы двух зямельных участкаў для будаўніцтва і абслугоўвання жыллага дома ў водаахоўнай зоне возера Лосвіда в. Марыямпаль

На аўкцыён выстаўляюцца два лоты на зямельныя ўчасткі размешчаныя па вул. Дачная ў в. Марыямпаль плошчай 15 сотак. Пачатковы кошт зямельных участкаў 11 млн. 809 тысяч 800 рублёў пры задатку ў 10% ад гэтага кошту.

Тэрмін ўнясення задатку і прыёму дакументаў ад жадаючых грамадзян і юрыдычных асоб вызначаны да 17.30.29 траўня ў ККУП «Віцебскі абласны цэнтр маркетынгу» у працоўныя дні. Аўкцыёны праводзяцца ў парадку, устаноўленым Палажэннем аб парадку арганізацыі і правядзення аўкцыёнаў па продажы зямельных участкаў у прыватную ўласнасць, зацверджаным Пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 26.03.2008 №462.

Для ўдзельнікаў аўкцыёна

існуюць яго наступныя ўмовы. Пераможца аўкцыёну, адзіны ўдзельнік аўкцыёну, які не адбыўся, абавязаны: на працягу 10 рабочых дзён з дня зацвярджэння пратакола аб выніках аўкцыёну або прызнання аўкцыёну продажу не адбыўшыся ўнесці плату за зем.участок і кампенсаваць затраты на арганізацыю і правядзенне аўкцыёну ў тым ліку выдаткі, звязаныя з вырабам і прадастаўленнем удзельнікам аўкцыёну дакументацыі, неабходнай для яго правядзення. Пасля гэтага неабходна ажыццявіць дзеянні па яго рэгістрацыі, атрымаць дазвол на правядзенне праектна-вышукальных работ і распрацоўкі будаўнічага праекта на будаўніцтва аб'екта ў тэрмін, які не перавышае 3 месяцы. Потым на працягу

1 года з дня зацвярджэння праектнай дакументацыі на будаўніцтва аб'екта прыступіць да працы на зямельным участку і ажыццявіць будаўніцтва жыллага дома ў тэрміны, вызначаныя ПБД.

Арганізатары аўкцыёна паведамляюць, што інжынерныя камунікацыі і збудаванні на ўчастках адсутнічаюць. Умовы інжынернага развіцця інфраструктуры тэрыторыі, якая забудовваецца, ўсталёўваюцца праектнай дакументацыяй.

Аўкцыён адбудзецца 1 чэрвеня ў 14.00 ў памяшканні Гарадоцкага раённага выканаўчага камітэта. Толькі звычайна прадстаўнікі з Віцебску на аўкцыён спазняюцца на 20-40 хвілін.

Л. Антонаў

КРЫМІНАЛ

ЗАДЕРЖАЛИ НЕСОСТОЯВШЕГОСЯ МСТИТЕЛЯ

В Городке возле аграрно-технического колледжа задержали 30-летнего сельчанина, который собирався расправиться с бывшей сожительницей. Теперь ему грозит 10 лет лишения свободы, пишет "СБ Беларусь Сегодня".

В поисках подружки пьяный рецидивист устроил на улице скандал и в присутствии многочисленных свидетелей угрожал убийством 17-летнему студенту. Для эффекта использовал кухонный нож.

Накануне он звонил сожительнице, которая воспитывает их совместного ребенка, и обещал приехать на разборки – научить ее растить малыша так, как следует. Женщина не стала разговаривать с пьяным другом. Он неоднократно судим за кражи, угон, грабеж и другие правонарушения. Только в 2014 году его 9 раз (!) привлекали к административной ответственности.

Заместитель прокурора Городокского района Максим Зиновик рассказывает:

– После задержания у колледжа и протрезвления (в крови обнаружено 1,4 промилле алкоголя)

подозреваемый так и не смог вспомнить деталей произошедшего. То, что ехал из деревни к бывшей сожительнице, якобы, помнит. А вот где взял ножи при чем тут студент – сам не понимает.

Подруга же, узнав об очередном криминальном эпизоде, сама пришла в прокуратуру и рассказала, что мужчина регулярно звонил ей с угрозами. В этот день, к счастью, не смог найти ее дома – на момент прихода "воспитателя" хозяйка отсутствовала.

Возбуждено уголовное дело по факту особо злостного хулиганства. В ходе следствия будут оценены и его действия по высказанной угрозе убийством. С учетом своего богатого криминального прошлого фигурант может получить максимальный срок наказания.

Елена Бегунова
СБ Беларусь Сегодня

ЗДАРЭННЕ

ТРАГІЧНЫ ВЫПАДАК У ЦЭНТРЫ ГАРАДКА

Гарадоцкі РАНС паведаміў абставіны трагедыі, якая адбылася на мінулым тыдні ў цэнтры Гарадка, калі загінуў электраманцёр мясцовага райспажываюза.

На старонцы Гарадоцкага РАНС на сайце Гарадоцкага райвыканкаму з'явілася інфармацыя аб абставінах смерці электраманцэра Гарадоцкага райспажываюза.

Нагадаем, што 15 траўня пры пажары ў бытоўцы крамы "Глобус" быў знойдзены труп 52-х гадовага работніка Гарадоцкага райспажываюза.

На месца здарэння аддзел Гарадоцкага РАНС прыбыў пасля паведамлення ў 12.02 ад дзяжурнага РАУС па прамой лініі аб пажары ў бытавым памяшканні энергетычнай службы Гарадоцкага раённага спажывецкага таварыства па адрасе: г. Гарадок, вул. Савецкая, д. 27.

У 12.17 на месцы пажару ў бытавым памяшканні энергетычнай службы памераў у плане 4х5 метраў на падлозе каля вонкавай дзверы знойдзены труп загінулага - электраманцэра Гарадоцкага райспажываюза.

Камісія ў складзе намесніка старшыні Гарадоцкага райпо па будаўніцтве, вядучага інжынера-энергетыка, інжынера па ахове працы ўстаноўлена, што электраманцёр знаходзіўся ў стане алкагольнага ап'янення з 8.00 гадзін 15 мая 2015 года і быў адхілены ад працы.

У выніку пажару матэрыяльнага ўрон у маёмасці

Гарадоцкага раённага спажывецкага таварыства ня прычынена. Папярэдняя прычынай пажару з'явілася неасцярожнае абыходжанне з агнём пры курэнні.

Пасля гэтай інфармацыі застаецца пытанне: чаму адхілены ад працы работнік працягваў "працаваць" на аб'екце райспажываюза, дзе стварыў пажар і пазбавіў сябе жыцця?

Т. Гаражанка

Аб'ява

Аператыўная інфармацыя аб падзеях Гарадоччыны, рэгіёна і больш, чым у газеце, зараз па-беларуску і па-расейску з'яўляецца на новым Інтэрнэт рэсурсе: <http://haradok.info>

Наша газета "Гасцінец" пачала размешчаць на партале <http://haradok.info> ў раздзеле "Газета "Гасцінец", дзе ствараецца архіў за мінулыя гады.

Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Гасцінец» паведаміце рэдакцыі аб гэтым – і вы яго атрымаеце. Калі ўжо не жадаеце атрымліваць выданне, то патэлефануйце ў рэдакцыю.

ПОСТСАВЕЦКАЯ ІНТЭГРАЦЫЯ

РЫФЫ НА РОЎНЫМ МЕСЦЫ

Саміты Садружнасці незалежных дзяржаў (СНД) і Еўразійскага эканамічнага Саюза (ЕАЭС), якія адбыліся 8 мая актуальныя для Масквы, але прадэманстравалі быццам бы дыяметральна супрацьлеглыя тэндэнцыі ўнутры гэтых структур.

СНД: усё больш малалюдны клуб

Вядома, першае з гэтых мерапрыемстваў можна лічыць важным толькі з некаторай нацяжкай, пра што наглядна сведчыць практычна поўная адсутнасць цікавасці да яго з боку вядучых расійскіх сродкаў масавай інфармацыі.

Па-першае, саміт быў нефармальным, у дадатак ўдзел у ім прынялі толькі шэсць кіраўнікоў дзяржаў з адзінаццаці, якія фармальна яшчэ ў арганізацыі - Беларусі, Казахстана, Кіргізіі, Расіі, Узбекістана і Таджыкістана. А вось іх калегі з Азербайджана, Арменіі, Малдовы, Туркменістана і Украіны маскоўскі збор праігнаравалі.

Па-другое, ніякіх сур'ёзных рашэнняў там не прымалася, калі, зразумела, не лічыць дасягненні (прычым, падобна, не без цяжкасці) дамоўленасці аб правядзенні 9 кастрычніка ў Астане наступнай, ужо афіцыйнай, сустрэчы.

Па прапанове Нурсултана Назарбаева ў якасці яе асноўнай тэмы была вызначана барацьба з тэрарызмам. Справа, безумоўна, важная, вось толькі за амаль чвэрць стагоддзя свайго існавання СНД так і не правялі здольнасці ўвасабляць у жыццё нават самыя лепшыя намеры.

Гаворка, зразумела, ідзе не пра шматлікія сімвалічныя акцыі. Напрыклад, праграма СНД, прысвечаная 70-годдзю

Перамогі, уключае ў сябе больш за 60 пунктаў - ваенныя парады, эстафета Перамогі ўздоўж знешніх межаў Садружнасці, перавыданне мемуараў, мастацкіх твораў і да т.п. З гэтым як раз усё ў парадку, праблемы пачынаюцца, калі справа даходзіць да канкрэтных стваральных дзеянняў, накіраваных на перспектыву.

Зрэшты, хай у чыста вербальным плане, але адно больш-менш сур'ёзнае пытанне усё-такі было закранае. Як адзначыў Аляксандр Лукашэнка, «у цяперашні час украінскі бок дэ-факта згортвае ўдзел у дзейнасці СНД, не фінансуе агульны бюджэт, а яна другая была па колькасці нападненняў бюджэту пасля Расіі, не ўдзельнічае ў планавых мерапрыемствах, адклікала пастаяннага паўнамоцнага прадстаўніка».

І хоць пры гэтым было выказана меркаванне, што «выхаду Украіны з СНД наўрад ці варта чакаць», паколькі беларускі лідэр сам ўгаворваў яе кіраўніцтва не спяшацца, слаба верыцца, што ва ўмовах шырокамаштабнай расійскай агрэсіі Кіеў да гэтых заклікаў прыслухаецца.

Тым больш што дэ-юрэ Украіна фармальна не з'яўляецца чальцом Садружнасці, паколькі не ратыфікавала яго статут.

Наступным ўцекачом стане, хутчэй за ўсё, Малдова, якая дастаткова ўпэўнена рухаецца

ў бок аб'яднанай Еўропы. Сумнеўна таксама, што надоўга затрымаецца ў Садружнасці Азербайджан.

У ЕАЭС - папайненне

Наадварот, другі саміт прайшоў у значна больш аптымістычным ключы, так як, у адрозненне ад СНД, ЕАЭС працягвае пашырацца. Менавіта ў Маскве да чатырох яго членам - Арменіі, Беларусі, Казахстану і Расіі - далучыўся Кыргызстан.

Да таго ж прэзідэнт Казахстана Нурсултан Назарбаев у чарговы раз нагадаў пра краіны, якія жадаюць далучыцца да ЕАЭС: «Нягледзячы на тое, што ва ўмовах крызісу ўзаемны гандаль прасядае, я лічу, што Еўразійскі эканамічны саюз мае вялікую перспектыву. Вы паглядзіце, чаму многія краіны хочуць - Кітайская Народная Рэспубліка хоча стварыць свабодную эканамічную зону [з ЕАЭС], В'етнам, сёння мы дамовіліся, што Турцыя хоча з намі быць, Індыя з намі хоча быць».

Спіс сапраўды ўражае. Больш за тое, гэта ўжо зусім не толькі намеры: Еўразійскай эканамічнай камісіі на саміце было даручана пачаць працу над усёабдымнай пагадненнем аб партнёрстве і супрацоўніцтве з Кітаем.

Не выключана, між іншым, што цяперашні аб'езд старшынёй КНР Сі Цзіньпінам сталіц трох вядучых еўразійцаў як раз і звязаны з тым, што намячаецца пашырэнне супрацоўніцтва.

Будучыня еўразійскай інтэграцыі таксама пад пытаннем

У той жа час у рамках ЕАЭС пастаянна ўзнікаюць прыкрыя пытанні. Скажам, ці змогуць ва ўмовах глыбокіх рознагалоссяў з нагоды братоў Бакіевых, у экстрадыцыі якіх Мінск адмаўляе Бішкеку, плённа ўзаемадзейнічаць Беларусь і Кыргызстан?

Ці як стасуюцца з бравурнай рыторыкай партнёраў аб

дружбе ўспыхваюць раз за разам гандлёвыя войны Расеі з Беларуссю і Казахстанам?

Нарэшце, галоўнае: ці не прывядзе жаданае збліжэнне ЕАЭС (сумарны ВУП у 2014 4,2 трыльёна даляраў) з Паднябеснай (17,6 трлн.), Індыяй (7,4) і Турцыяй (1,5) да непазбежнай страты Масквой дамінуючай пазіцыі у саюзе, для чаго апошні, уласна, ёю і ствараўся? Ці пагадзіцца Крэмль гуляць у ім другарадную ролю? Як уяўляецца, адказы на гэтыя і падобныя пытанні зусім не відавочныя, а таму ЕАЭС ў канчатковым рахунку можа напаткаць лёс СНД.

Андрэй Фёдарай, палітолаг

ФІНАНСАВАЯ ПАЛІТЫКА

УДЕРЖАНИЕ КУРСА РУШИТ ЭКОНОМИКУ

Курс доллара к белорусскому рублю снизился почти до 14 тысяч. Почему это произошло и чем чревато?

Еще 3 февраля согласно официальному курсу Нацбанка доллар стоил 15450 рублей, 12 марта – 15200, а 19 мая – уже «всего лишь» 14040.

За три с половиной месяца белорусская валюта укрепились по отношению к американской почти на 10%. Небывалый успех! Почему это произошло и чем чревато?

Отчасти белорусский рубль тянет за собой его российский собрат. В конце прошлого года девальвация в РФ стала одной из причин «корректировки курса» в Беларуси. Но нынешней весной российская валюта приподнимается с колен, а с ней укрепляется и наша.

Но не всех это радует. Экономист Александр Обухович пишет в «Белгазете»: «Наше новое «правительство банкиров» все крутится вокруг стабилизации курса доллара. Упомянув почти исключительно на монетарные методы. Методика удержания курса от Ермаковой с некоторыми несущественными вариациями продолжает работать, круша и уничтожая остатки нашего экономического потенциала.

Суть методики проста, как грабли, на которые мы регулярно наступаем. Если не

удается заработать достаточно долларов, чтобы удовлетворить спрос при разумном курсе, нужно сжать рублевую денежную массу настолько, чтобы не было «лишнего» спроса на доллары. Включая снижение зарплат и прочих доходов населения. Вполне по Гаутаме: если счастье в соответствии наших возможностей нашим потребностям, есть два пути к счастью. Можно повышать возможности, но можно и снижать потребности. До уровня возможностей...».

К тому же нынешнее повышение курса белорусского рубля к доллару повышает вероятность очередной девальвации в обозримом будущем. Необходимо учитывать, что, помимо не блестящих показателей нашей экономики (ВВП по итогам первого квартала снизился на 2%), свинью может подложить и Россия, чья валюта на данный момент многими считается переоцененной. Центробанк РФ уже взял курс на ослабление своего рубля. Так что, и в Беларуси существует вероятность, что доллар вскоре будет стоить от 15 тысяч и выше.

Михаил Брошин

ЭКАНАМІЧНЫ КРЫЗІС

ЧАМУ НЕ ЧУВАЦЬ ПРАТЭСТАЎ?

Эканамічная сытуацыя ў краіне працягвае пагаршацца. Чаму беларусы маўчаць і церпяць?

Экспарт з пачатку году ўпаў на 30%. Паводле звестак Белстата, валавы ўнутраны прадукт за першыя 4 месяцы скараціўся на 2,6% у адносінах да аналагічнага пэрыяду мінулага году. Цікава, як грацыёзна падаў гэты сумны факт прэм'ер-міністар Андрэй Кабякоў на паседжанні ўраду ў аўторак: «Адаптацыі эканомікі краіны да прынцыпова іншага знешняга стану спадарожнічае запавольненне росту ВУП па выніках I квартала на 2%». То бок падзеньне ён назваў «запавольненнем росту».

У краіне скарачаюцца рэальныя заробкі. Зарэгістраванае беспрацоўе за год вырасла ўдвая, і ў 5 разоў павялічылася колькасць тых, хто працуе зь няпоўнай занятасцю.

Здавалася б, такая цяжкая эканамічная сытуацыя павінна былаб перарастаць у сацыяльны крызіс, незадаволенне людзей — пераходзіць у публічную плашчыню, вылівацца ў нейкія формы пратэсту, але не чутна нічога. Абсалютна. Мёртвы зыб. Чаму? На мой погляд, ёсць некалькі прычын.

1. Няма легальных інстытутаў, структур, механізмаў, з дапамогай якіх працоўныя маглі б данесці сваю занепакоенасць, выказаць патрабаванні да адміністрацыі. Працэс камунікацыі адбываецца толькі ў адзін бок: зверху ўніз.

Зваротнай сувязі няма. Тая фармальныя інстытуцыі, якія, нібыта створаныя дзеля такіх мэтаў — напрыклад, прафсаюзы, калектыўная дамова і інш., — мёртвыя.

2. У грамадстве няма адчування, што крызіс усур'ёз і надоўга. Уладам удалося запэўніць людзей, што цяперашнія праблемы ў эканоміцы — справа часовая, выкліканая вонкавымі прычынамі. Хутка гэтыя вонкавыя чыннікі змяняцца, цэны на нафту павысяцца, Расея выйдзе з крызісу — і ўсё вернецца на ранейшы ўзровень. І гэта працуе.

3. Кантрактная сыстэма звязвае працаўнікоў па руках і нагах. Людзі асцерагаюцца рабіць любыя крокі, якія выклічуць незадаволенне начальства.

4. Большасць найманых работнікаў працуе на дзяржаўных прадпрыемствах. І гэта важны псыхалагічны чыннік, які засцерагае ад праяўлення пратэсту. Бо, па-першае, яшчэ існуе вера ў справядлівасць «сацыяльнай» дзяржавы, якая, у адрозненне ад бізнэсоўцаў, дбае пра людзей, а ня толькі пра прыбытак. Па-другое, любы канфлікт з кіраўніцтвам дзяржпрадпрыемства аўтаматычна пераходзіць у канфлікт зь дзяржавай. А гэта

ўжо палітыка. А за палітыку тут «садзяць».

5. За 20 гадоў пастаянных рэпрэсіў аўтарытарнаму рэжыму ўдалося замацаваць у людзях страх. Ён сядзіць у падсвядомасці. Людзі элементарна баяцца.

6. Моцна ўплывае досвед украінскага Майдана. Украіна паказала, у што можа выліцца пратэст: кроў, забітыя, распад дзяржавы, эканамічны абвал, грамадзянская вайна і замежная інтэрвенцыя. Таму лепш трохі пацерпім, затое мір і стабільнасць.

7. Няма адчування, што пратэст, выстаўленне патрабаванняў дадуць патрэбныя вынікі. Бо людзі бачаць, што дрэнна паўсюль, а ня толькі на іхнім прадпрыемстве ці ў арганізацыі.

8. Большасць насельніцтва лічыць, што ў краіне няма сацыяльна-палітычнай альтэрнатывы. Народ ня бачыць грамадзка-палітычнай сілы ці палітыкаў, якія б прапанавалі зразумелы праект развіцця краіны, альтэрнатыўны таму, што рэалізоўвае дзейны рэжым.

А пакуль эканамічны крызіс не перарастае ў сацыяльна-палітычны, то ўладам няма асаблівай неабходнасці мітусіцца і нешта мяняць.

Валер Карбалевіч Радзіё Свабода

ПРАПАНОВЫ ЎЛАДАЎ

СЯДЗІ СПАКОЙНА НА БЕРАЗЕ

Беларускія паслядоўнікі літаратурных пікейных камізэлек жывуць надзеямі на структурныя рэформы. Нават памочнік АП прапануе грамадскую энергію накіраваць не «на выкананне даручэнняў, колькі на стварэнне, стварэнне новага».

Цяпер прапаную заняцца практычнай псіхалогіяй. Я прывяду выказванні дзяржаўнага дзеяча, а чытачы папрактыкуюцца ў вызначэнне яго локуса кантролю.

«Причинывозникшейсложнойситуации в экономике очевидны: санкции против главного нашего партнера, падение цен на нефть, девальвация российского рубля, сужение российского рынка. Все это привело к естественному и резкому падению сбыта продукции на рынках наших ключевых партнеров не только в Беларуси, но и в самой России, Украине и Казахстане, на всем постсоветском пространстве».

Нагадаю, неабходна вызначыць не аўтара выказвання. Аўтарства пытанню не выклікае. Для тых, у каго паўсталі цяжкасці з першай цытатай, прыводжу другую: «Кризисы когда-либо закончатся, рано или поздно, мы уже эти кризисы переживали не единожды, но когда выходишь из кризиса, и на твою продукцию есть спрос, а нет рабочего люду, нет рабочего класса, который производил эту продукцию, тогда беда».

Спадзяюся, знаўцы кітайскай філасофіі і без маёй падказкі адчулі ўплыў Канфуцыя на нашага сучасніка. Яны маюць рацыю: «Сядзі спакойна на беразе ракі, і міма праплыве труп твайго ворага».

Не да мадэрнізацыі

Крызіс — гэта этап у развіцці сістэмы, калі сістэма аказваецца не ў стане адказаць на зменлівыя знешнія выклікі. Калі пагадзіцца з такім вызначэннем, то парада Канфуцыя можа апынуцца і бескарыснай.

Так, крызісы выклікаюцца знешнімі прычынамі. Яны даюць магчымасці як для развіцця, так і для дэградацыі. Выбар за палітычнай элітай. У красавіцкім пасланні адзінага палітыка (АП) тэма выбару стала цэнтральнай.

Ён пачаў з ацэнкі бягучай сітуацыі. Эканоміка — «гарант нашей независимости», і сёння яна «переживает не лучшие времена». Чаму? Таму што «внешние факторы нам неподвластны» і «проблемы соседей немедленно становятся нашими собственными».

Для змены часоў (не самых лепшых на спрыяльныя) АП прапанаваў да канца года прыняць 10 важных рашэнняў, якія павінны забяспечыць новыя фактары

росту. Пад уражаннем круглай лічбы расійская «Незалежная газета» на наступны дзень апублікавала артыкул пад кідкім загалоўкам «Лукашэнка адважыўся на эканамічныя рэформы».

Сапраўды, слова «рэформы» чатыры разы было згадана ў дакладзе, але як бы між іншым. Затое ўпершыню за апошнія 14 гадоў у пасланні не знайшлося месца для слова «мадэрнізацыя». Здзіўляцца гэтаму не даводзіцца. Новыя фактары росту — гэта набор адміністрацыйных мераў, накіраваных на павышэнне, узмацненне і ўдасканаленне. Іх аб'яднала ў адзін пакет... адсутнасць патрэбы ў фінансаванні. Казна пустая. Рэальныя даходы насельніцтва падаюць. Не да мадэрнізацыі.

Новая эканамічная ідэя

У красавіку цудоўную нагоду для размоваў даў памочнік прэзідэнта па эканамічных пытаннях Кірыл Руды, які апублікаваў у «Беларускім эканамічным часопісе» артыкул «Структурныя эканамічныя рэформы: неабходнасць для Рэспублікі Беларусь і замежны досвед».

Прызнаюся, раздзел, прысвечаны пагаршэнню нацыянальнай эканомікі і дэфіцыту фінансавання, зрабіў на мяне вялікае ўражанне. Пераканаўчыя лічбаў шмат. Абмяжуюся адным прыкладам. 2011 год у гісторыі беларускай мадэлі быў апошнім, калі прырост ВУП перавысіў сярэднеусветны. У бягучым годзе чакаецца падзенне. Апраўданасць негатывных чаканняў пацвярджае вынік першага квартала (-2%).

Што прапануе аўтар? Аўтар прапануе рэформу структуры эканомікі. І зноў лічбы, лічбы. На гэты раз яны запазычаныя з міжнароднай статыстыкі. З іх дапамогай памочнік прэзідэнта ацэньвае структурныя эканамічныя рэформы ў 26 (!) краінах Цэнтральнай і Усходняй Еўропы і СНД. Сацыякультурныя асаблівасці краін пры гэтым ігнаруюцца.

Але ўсе лічбы паспелі стаць гісторыяй, аўтар жа заклапочаны будучыняй Беларусі. У яе прапануецца ўвайсці з дапамогай «Новай эканамічнай ідэі». Цытую: «Для новага эканамічнага рыўка неабходны грамадская энергія, маральна-псіхалагічная матывацыя, натхненне, нацэленае не столькі на выкананне даручэнняў, колькі на стварэнне, стварэнне новага ў эканоміцы. Для гэтага патрэбна

зарадзіць найбольш крэатыўную частка грамадства (навукоўцаў, прадпрымальнікаў, дзяржапарат) новай вялікай ідэяй, якая б аб'яднала ўсё сацыум. Такоі ідэяй можа стаць, напрыклад, «калектыўны лібералізм», які прадугледжвае не плюралізм рознанакіраваных меркаванняў і рухаў, а грамадскую асяроджанасць на вывешчаны канкрэтнай эканамічнай задачы».

З «большасці» на «меншасць»

Беларуская мадэль выбудаваў па прынцыпу ўнітарнага прадпрыемства, г.зн. прадпрыемства аднамуладальнікам (УП «Беларусь»). Імя ўладальніка ўсім добра вядомае. Таму перш чым аналізаваць прапановы чарговага рэфарматара, неабходна зразумець, што ўласна прапануецца рэфармаваць: асобныя элементы ўнутры УП або само УП. У першым выпадку рэформы не прынясуць карысці. У другім — без згоды ўладальніка УП рэформы немагчымыя.

Аўтар прапануе ажыццявіць рывок за кошт маральна-псіхалагічнай матывацыі найбольш крэатыўнай часткі грамадства (навукоўцы, прадпрымальнікі, дзяржапарат). Калі выключыць з пераліку дзяржапарат, то ў сухім астатку мы атрымаем тыповых прадстаўнікоў беларускай «меншасці».

Аднак уладальнік УП ужо два дзясяткі гадоў абапіраецца на «большасць», якая не прэтэндуе на крэатыўнасць. Ці ўсведамляе аўтар ступень радыкальнасці сваёй прапановы? Думаю, усведамляе, але не да канца. Адсюль прызнанне, што «без палітычнай волі не будзе ні падтрымкі, ні даверу да рэформаў».

Але палітычнай волі у Беларусі валодае толькі адзін чалавек. У адрозненне ад свайго памочніка, ён выдатна разумее, што перанос апоры з «большасці» на «меншасць» у гістарычнай навуцы прынята называць «буржуазнай рэвалюцыяй». Але ці варта дзеля рэвалюцыі, няхай нават і буржуазнай, праяўляць палітычную волю?

Д'ябал хаваецца ў дэталях

Абгрунтаванасць маіх сумненняў рэгулярна пацвярджае сам уладальнік УП. Прыводжу прыклад, запазычаны з афіцыйнага прэс-рэлізу: «Вот вы говорите, что щепу девать некуда. Давайте решим следующим заходом, что будем делать со щепой, коль рынок

просел за пределами. Это мы должны сделать как можно быстрее. Начертим каждому губернатору, сколько он должен построить котлов, где он построит эти котлы, чтобы сжечь 1,5 млн. куб. м щепы».

Нагадаю, памочнік АП прапануе грамадскую энергію накіраваць не «на выкананне даручэнняў, колькі на стварэнне, стварэнне новага ў эканоміцы». А чым у гэты час заняты сам АП? Ён вырашае прыватную праблему будаўніцтва катлоў. Вырашае ў звыклым для сябе стылі.

Жыццё, такім чынам, ідзе сваёй чарадой, а навукападобныя развагі па яго рэфармаванні — сваёй. І ў гэтым паралельным руху няма нічога новага і арыгінальнага.

Але не будзем адчайвацца. Крыху міжнароднай статыстыкі, якую так любіць памочнік прэзідэнта. Калі ў перыяд з 1820-х да 1950-х гадоў дэмакратычныя краіны павялічвалі падушавы ВУП у сярэднім на 2% у год, а дыктатуры — на 0,86%, то з 1950 года гэтыя паказчыкі складаюць 2,4% і 2% адпаведна.

Але д'ябал любіць хавацца ў дэталях. «Для ўсіх пасляховых дыктатур, — адзначае эканаміст Андрэй Мовчан, — агульным правілам з'яўляецца апора на брытанска-амерыканскую сістэму права, запрашэнне ва ўладу выпускнікоў брытанскіх і амерыканскіх ВНУ, стымуляванне атрымання заходняй адукацыі элітай. Можна казаць і шырэй: усе больш-менш пасляховыя дыктатуры мелі свайго роду доўгатэрміновы кантракт з умоўным Захадам, які ўключаў у сябе маштабныя інвестыцыі, адкрытыя рынкі для заходніх карпарацый, двухбаковыя гандлёвыя прэферэнцыі і іншае».

Гэтым шляхам, дарэчы, спрабуе ісці Казахстан. Калі з 1994 па 2004 гады па адной толькі прэзідэнцкай праграме «Балашак» за мяжой навучыліся 785 чалавек, то, пачынаючы з 2005 года, іх колькасць перавысіла 3000.

Але ў Кірыла Рудога свой погляд на эканамічны рывок. У яго аснове ляжыць «грамадская асяроджанасць на вырашэнні канкрэтнай эканамічнай задачы», г. зн. мабілізацыя ва ўмовах аднадуштва.

Сяргей Нікалюк
«Новы час»

РЭХА ЧЭМПІЯНАТА

«ПОЗОРИЩЕ – ЭТО КОГДА НАРОДУ ОБЕЩАЕШЬ ОДНО...»

Чем хоккеисты и форумчане ответили Лукашенко за слова о «позоре за бездарный хоккей»

Глава государства назвал позором результат белорусской сборной по хоккею в четвертьфинальном матче с Канадой на чемпионате мира, который закончился проигрышем со счетом 9:0.

– Позорище. Что мы только для них ни делали. Выйти и продемонстрировать такой бездарный хоккей – это позор: 7:0 (в игре с российской командой на групповом этапе), 9:0, – сказал Александр Лукашенко. – Мы пробились в плей-офф... Ну сколько можно об этом говорить. Пробились – так надо выигрывать! Канадцы – мощнейшая команда, трудно у нее кому-то выиграть. Но не 9:0!

Вскоре последовала реакция хоккеистов, отмечает sport.tut.by.

Евгений Ковыршин: «Критика со стороны президента? Я еще не слышал. Но лично меня это не огорчает».

Алексей Калюжный: «Лукашенко назвал поражения позором? Ну, это, кто как смотрит».

Напомним, по итогам чемпионата мира сборная Беларуси заняла седьмое место. На групповом этапе наши хоккеисты набрали рекордные для себя 14 очков.

Среди поверженных оказались команды США (5:2), Словении (4:2), Дании (5:1) и Норвегии (3:2).

Отметим, что для многих болельщиков в целом результат сборной Беларуси, которая вошла в восьмерку сильнейших на чемпионате мира, стал приятным удивлением. А на оценку «позорище» от президента последовала бурная реакция на форумах. Приводим избранное.

Форум talks.by

«Канадская сборная, конечно, мощная команда. И играют они достаточно жестко. Конечно, было обидно за наших ребят. Хотя, признаюсь, тут я вервые не совсем согласен с президентом: наша сборная старалась, и матч был действительно тяжелый и сложный. И им самим горько от этого поражения. Это же было видно!».

«Судя по отзывам по этой теме на других сайтах и на этом – мнения подавляющего большинства людей и президента СОВЕРШЕННО не совпадают! И я не согласен. Сборная сыграла хорошо на чемпионате. Спасибо ребятам и тренеру!».

«Парни второй раз подряд вышли в плей-офф! Выиграли сборную США, отлично сыграли с финнами! В кои-то веки я действительно видел команду! А главному критику я бы посоветовал стать тренером нашей сборной, вот там и посмотрим, что у него получится! Впрочем, все мы знаем, что у него всегда получается! Прекрасно ощущаем на себе действия этого великого хоккеиста!».

«Я заметил что мнение президента не всегда (а вообще всегда) не совпадает с мнением народа. В последнее время очень часто».

«Позорище – это когда целому народу на выборах обещаешь одно, а потом за пять лет ничего из обещанного не выполняешь».

Форум by.tribuna.com

«Только бы парни не обиделись на это и продолжали приезжать в сборную и впреред. Не для него ведь играют, а для всех белорусов».

«Позорище – это когда страна с таким колоссальным человеческим ресурсом постепенно превращается в однородную серую массу. Вот это беда... А пока

есть такие хоккейные команды, как на этом чемпионате сборная Беларуси, убеждаешься, что ещё не всё потеряно».

«Уж что-то, а облить помоями он умеет. Хорошо, что не живем в Северной Корее, а то расстрелял бы всех из зенитного орудия».

Форум pressball.by

«Перепутал чемпионат мира с рождественским турниром...».

«Тут один «профи» набрал кредитов на 30 миллиардов долларов... Мы же ему не предъявляем, что должны жить как в Швейцарии».

...Кроме того, на сайте «Прессбола» продолжается опрос: «Хоккей. Оценка выступления сборной Беларуси на чемпионате мира-2015?». По данным на полдень субботы в голосовании приняли участие почти 3 тысячи человек. 67,6 % оценили результат сборной на «хорошо», 19,3% – на «отлично».

Эти цифры красноречиво демонстрируют, что в данном вопросе мнения белорусов и Лукашенко кардинально расходятся.

Лера Василькова